

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/10/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4621201833
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4621201833.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej vo veci starostlivosti súdu starostlivosti o maloleté deti: H. G., nar. XX.XX.XXXX, a S. G., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, 955 01 Topoľčany, deti rodičov - matka: V. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX D. Z. XXX, zastúpená: JUDr. Jozef Dudzík & JUDr. Kristína Gerová, advokátske združenie so sídlom Škultétyho 1597/7, 955 01 Topoľčany, IČO: 31 872 000, otec: M. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX D. Z. XXX, zastúpený: JUDr. Barbora Volárová, advokátka so sídlom Kukučínova 11, 921 01 Piešťany, IČO: 37 846 728, o návrhu matky na zníženie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 19. januára 2022 č.k. 11P/40/2021-86, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom návrh matky na zníženie výživného zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 121 Civilného sporového poriadku, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, 2, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine.

1.2. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že naposledy bolo rozhodované o výške výživného rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č.k. 10P/57/2020-120 zo dňa 24.09.2020, právoplatným vo výroku I. dňom 27.10.2020 a dňom 30.12.2020 vo výrokoch II., III., IV. a V., v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 6CoP/35/2020-184 zo dňa 30.11.2020, právoplatným dňa 30.12.2020, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, maloleté deti H. a S. boli zverené na čas po rozvode do osobnej starostlivosti otca, pričom obaja rodičia sú oprávnené maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej H. sumou 80 eur mesačne a na výživu maloletej S. sumou 80 eur mesačne vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, styk matky s maloletými deťmi bol ponechaný v neobmedzenom rozsahu.

1.3. Pri určovaní výšky výživného súd prvej inštancie posudzoval, či u účastníkov konania došlo k zmene pomerov. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že od poslednej úpravy výšky výživného k zmene pomerov posudzovaných osôb došlo, no nie spôsobom, ktorý by odôvodňoval zníženie výšky vyživovacej povinnosti matky na maloleté deti. Konštatoval, že výživné vo výške 80 eur na každé maloleté dieťa je primerané schopnostiam a možnostiam matky takto sa na ich výžive podieľať. Obidve maloleté deti sú vo veku 11 rokov, kedy náklady na zabezpečenie všetkých ich odôvodnených potrieb nezodpovedajú len výške 80 eur mesačne, ale sú nepochybne vyššie a s pribúdajúcim vekom sa budú

ešte zvyšovať. Poukázal na to, že k podaniu návrhu na zníženie výživného došlo len približne 9 mesiacov po právoplatnom rozhodnutí o úprave rodičovských práv a povinností na čas po rozvoде, pričom matka v konaní nepreukázala zmenu pomerov odôvodňujúcu zníženie výživného na maloleté deti. Od poslednej úpravy pomerov došlo k zmene pomerov u maloletej H. a maloletej S. v tom zmysle, že obe maloleté deti navštevujú druhý stupeň základnej školy, s čím sú spojené aj vyššie výdavky. K zmene bytových pomerov u otca a maloletých detí nedošlo.

1.4. U otca súd prvej inštancie zistil zmenu pomerov na strane príjmov i výdavkov. Keďže otcovi nevychádzal príjem zo zamestnania na obživu celej rodiny a potreboval zvýšiť príjem, odišiel do výsluhového dôchodku. Príjem sa mu zvýšil, keď v súčasnosti poberá výsluhový dôchodok v sume 1 220 eur mesačne a zároveň má priemerný čistý mesačný príjem zo zamestnania v sume 847,82 eura, avšak otec má pracovnú zmluvu uzatvorenú len na dobu určitú do 31.03.2022. Samotnú skutočnosť, že otec zmenil zamestnanie a je poberateľom výsluhového dôchodku, nemožno však považovať za zmenu pomerov, ktorá by mala vplyv na výšku vyživovacej povinnosti matky. Otcovi pribudli výdavky v podobe prispievania na vreckové sumou 80 eur mesačne dcére D. ktorá je študentkou prvého ročníka vysokej školy, poplatok za internát v sume 50 eur mesačne, spláca jej telefón v sume 20 eur mesačne a navyše jej prispieva na nákup učebníc a pomôcok na štúdium. Obe maloleté deti sú vo veku 11 rokov, sú žiačkami druhého stupňa Základnej školy v G., rastú úmerne veku, čo si vyžaduje zvýšené výdavky na oblečenie a obuv, otec im minimálne dvakrát ročne obmieňa celý šatník. Plnoletý syn M. žije spolu s otcom a tromi sestrami, je zamestnaný, avšak na domácnosť zatiaľ otcovi neprispieva. Otcovi rovnako vznikli jednorazové mimoriadne výdavky na nákup domácich spotrebičov spolu v sume 578 eur. Otcovi sa zvýšili výdavky nielen na maloleté deti, ale aj na plnoletú dcéru D., z dôvodu začiatku štúdia na vysokej škole. Tým, že maloleté deti sú zverené do osobnej starostlivosti otca, veľkú časť nákladov na ich výživu zabezpečuje práve on zo svojej strany, pričom im zabezpečuje aj bývanie, čo tiež treba pri určení výšky vyživovacej povinnosti zohľadniť.

1.5. U matky súd prvej inštancie nezistil podstatnú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Mal preukázané, že matka v čase poslednej úpravy výšky výživného mal priemerný čistý mesačný príjem vo výške 730,28 eura a aktuálne je priemerný čistý príjem matky vo výške 726,81 eura, čo je zníženie čistého príjmu o 3,47 eura mesačne. Bytové pomery sa u matky nezmenili, stále býva sama v dvojizbovom obecnom byte, ale zvýšili sa jej náklady na elektrinu o 20 eur mesačne, plyn o 40 eur mesačne, poplatky za telefón o 10 eur mesačne, poplatky za odpad o 3,59 eura ročne a znížili sa jej náklady na lieky o 5,03 eura mesačne. Matka súdom stanovené výživné na maloleté deti platí riadne, avšak nad rámec stanoveného výživného na maloleté deti nijako neprispieva. Matka uviedla, že má dlh u svojej švagrinej, u ktorej si požičiava na výživné, nakoľko jej to z jej platu nevychádza. Podľa ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, ktoré nie je nutné vynaložiť (v prípade matky ide napríklad o neprimerane vysokú mesačnú sumu za mobilný paušál, či niekoľko desiatok satelitných programov). Na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že nebola preukázaná zmena pomerov u posudzovaných osôb v takej miere, ktorá by odôvodňovala zníženie vyživovacej povinnosti matky voči maloletým deťom.

1.6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

2.1. Matka podala v zákonnej lehote odvolanie a navrhovala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v súlade s návrhom. Dôvodila odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.2. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nepovažovala za objektívne, tvrdiac, že je jednostranne orientované v prospech otca. Predpokladala, že existujú nejaké matematické určenia, či prepočty, z ktorých sa dá vypočítať výška výživného. Tvrdila, že výživné by nemalo znamenať ekonomickú likvidáciu povinnej osoby tak, ako to je v jej prípade. Tvrdila, otec má príjem z troch zdrojov, lebo okrem výsluhového dôchodku a pravidelného mesačného príjmu, dostal odchodné vo výške 24 697 eur. Poukázala na skutočnosť, že otec žije v rodinnom dome, ktorý tvorí ich nevyporiadané BSM a nemá výdavky na nájomné. Hoci platí úver, tým si vylepšuje svoju ekonomickú situáciu. Poprela tvrdenie otca, o jej nezájme o deti a tvrdila, že otec zneužíva situáciu a z dôvodu pandémie akýkoľvek pokus o kontakt s deťmi ukryje za potencionálnu nákazu. Niekoľkokrát bola za deťmi, ale nebolo jej otvorené, hoci deti aj s otcom boli doma.

3. Otec vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny a spravodlivý. V konaní nebolo preukázané, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k zmene pomerov na strane matky. Matka má voči maloletým deťom zákonnú vyživovaciu povinnosť bez ohľadu na jeho príjem, pričom navyše výhradne sám vykonáva osobnú starostlivosť o maloleté deti.

Dôvody uvádzané matkou nepovažoval za relevantné pre zníženie vyživovacie povinnosti. Tvrdil, že príjem matky sa neznížil, keďže je nižší o cca 3 eurá mesačne. Zároveň bola v konaní Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 6Pc/15/2021 znížená vyživovacia povinnosť matky voči plnoletej dcére D. G. na 70 eur. Peniaze z odstupného budú v budúcnosti použité v prospech matky na vyporiadanie BSM tak, aby nemusel kvôli vyporiadaniu predať spoločný dom, v ktorom deti vyrastajú a považujú ho za svoj domov. Matka žiadnym iným spôsobom na vlastné deti neprispieva a celá ťarcha materiálnej a osobnej starostlivosti spočíva na ňom. Tvrdil, že výdavky matky napríklad na telefón a satelitné programy sú vysoké. Platba za vodné a stočné pre jednočlennú domácnosť je buď neprimerane vysoká alebo matka byte nebýva sama. Má výdavky s financovaním päťčlennej domácnosti a s údržbou a užívaním domu, ktoré sú vyššie než matky na nájomné. Od rozvodu platí splátky spoločného úveru. Matka s maloletými deťmi nemá žiadny kontakt od októbra 2020. Jediný krát sa matka domáhala vstupu do domu v marci 2020 čase zákazu vychádzania, kedy chcela aj spolu so znalcom obhliadať dom za účelom ohodnotenia.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), neviazaný dôvodom odvolania (§ 66 CMP), prejednal odvolanie matky bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 68 CMP). Dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že maloleté deti H. a S. G. pochádzajú z manželského zväzku rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 24. septembra 2020 č.k. 10P/57/2020-120, právoplatným vo výroku I. dňom 27.10.2020 a dňom 30.12.2020 vo výrokoch II., III., IV. a V., v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 6CoP/35/2020-184 zo dňa 30.11.2020, právoplatným dňa 30.12.2020, bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, maloleté deti H. a S. boli zverené na čas po rozvode do osobnej starostlivosti otca. Matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej H. sumou 80 eur mesačne a na výživu maloletej S. sumou 80 eur mesačne vopred k rukám otca s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

9. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

10. Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine vyjadruje zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov. Zmena pomerov však musí byť takej povahy, aby zakladala reálny dôvod na zmenu dohody či súdneho rozhodnutia. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že k zmene pomerov došlo, potom je namieste, aby sa prehodnotili hľadiská, na základe ktorých došlo k stanoveniu výživného. Za zmenu pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia pritom treba považovať podstatnú zmenu pomerov, či už na strane detí alebo rodičov. Pri rozhodovaní o zmene výživného súd musí komplexne posúdiť všetky okolnosti, ktoré majú na výšku výživného vplyv. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za významné poznamenať, že pri rozhodovaní o návrhu, či už o zvýšení alebo znížení vyživovacej povinnosti, je potrebné posudzovať, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom a v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pri určovaní výživného súd berie zreteľ na odôvodnené potreby oprávnenej osoby, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery osôb povinných poskytovať výživné.

11. Odvolací súd posudzujúc napadnutý rozsudok z hľadiska súdom prvej inštancie zisteného skutočného stavu a citovaného zákonného ustanovenia dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností a z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver. Súd prvej inštancie považoval za rozhodujúce, či u účastníkov konania došlo k zmene pomerov a dospel k záveru, že od poslednej úpravy k zmene pomerov posudzovaných osôb došlo, no nie v takej miere, ktorá by odôvodňovala zníženie výšky vyživovacej povinnosti matky k maloletým deťom. Po vykonanom dokazovaní správne vyhodnotil zistený skutočný stav a vec aj správne právne posúdil, keď na základe aplikovaných ustanovení Zákona o rodine dospel k záveru, že návrh matky na zníženie jej vyživovacej povinnosti k maloletým deťom nie je dôvodný. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že výživné vo výške 80 eur na každé maloleté

dieťa je primerané schopnostiam a možnostiam matky, ktorá má povinnosť na výžive detí sa podieľať, ako aj potrebám maloletých detí vo veku 11 rokov, ktoré sú už žiačkami druhého stupňa základnej školy, rastú úmerne veku, čo si vyžaduje zvýšené výdavky na oblečenie a obuv. Odvolací súd sa s uvedeným záverom súdu prvej inštancie v plnom rozsahu stotožnil. Správne bolo aj rozhodnutie o trovách konania podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, keďže vo veci ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, ktorý stanovuje, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, pričom žiadne ustanovenie upravujúce nárok na náhradu trov konania podľa CMP na danú vec nedopadá. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie napadnutý rozsudok dostatočnej miere po právnej aj skutkovej stránke odôvodnil, keď uviedol svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil a danú vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa týmto odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť dôvodov rozsudku súdu prvej inštancie ďalej iba poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

12. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva, že výživné určené dieťaťu slúži na uspokojovanie všetkých životných potrieb potrebných pre jeho všestranný telesný a duševný vývoj. Pri deťoch vo veku maloletej H. a maloletej S. ide predovšetkým o výdavky na stravu, ošatenie a hygienu, ale aj na športové a kultúrne vyžitie. Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami,nosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú potreby dieťaťa, ktoré sice nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Ak sú reálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov obmedzené, sú odôvodnenými potrebami len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V danej veci je zrejmé, že otec plní svoju vyživovaciu povinnosť sčasti osobnou starostlivosťou, čo odôvodňuje zvýšené nároky na plnenie vyživovacej povinnosti matkou. Hoci otec v súčasnosti dosahuje vyšší príjem, ako matka, uvedená skutočnosť neodôvodňuje zníženie vyživovacej povinnosti matky.

13. Námiety matky odvolací súd nepovažoval za dôvodné. Matka v odvolaní nekonkretizovala svoje tvrdenie, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvej inštancie je jednostranne orientované v prospech otca. Skutočnosť, že návrh matky na zníženie výživného bol zamietnutý sama o sebe nezakladá otcovi žiadny prospech, keďže výživné je určené deťom na uspokojovanie ich potrieb, nie otcovi. Pokiaľ ide o matkou prezentovaný predpoklad o existencii nejakých matematických prepočtov, z ktorých sa dá vypočítať výška výživného, tento nemožno považovať za správny. Pre určenie výšky výživného sú rozhodujúce odôvodnené potreby dieťaťa na jednej strane a na druhej strane schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov, a len tieto skutočnosti sú rozhodujúce pre určenie výšky vyživovacej povinnosti. Pritom súd prihliada napríklad aj osobnú starostlivosť rodiča, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Tvrdenie matky, podľa ktorého výživné by nemalo znamenať ekonomickú likvidáciu povinnej osoby, je podľa názoru odvolacieho súdu bezvýznamné, keďže matka opätovne neuviedla ako konkrétne ju určená vyživovacia povinnosť ekonomicky likviduje. Už súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozsudku poukázal na neprimerane vysoké výdavky matky napríklad na telefón alebo televízne programy. Ak by určené výživné znamenalo obmedzenie matky v takýchto druhoch výdavkov, to určite nie je možné považovať za ekonomickú likvidáciu. Pokiaľ matka poukazovala na príjmy otca a na jeho výdavky, tieto podľa názoru odvolacieho súdu nemajú žiadny vplyv na vyživovaciu povinnosť matky, ani na výšku určeného výživného 80 eur na každé maloleté dieťa. Podľa názoru odvolacieho súdu určené výživné je primerané schopnostiam a možnostiam matky aj potrebám maloletých detí vo veku 11 rokov, ktoré sú žiačkami druhého stupňa základnej školy. Tvrdeniami matky, že pri niekoľkých návštevách maloletých detí jej nebolo otvorené, hoci boli doma, sa odvolací súd nezaoberal, keďže styk matky s deťmi nebol predmetom konania pred súdom prvej inštancie.

14. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP, ako vecne správny, potvrdil.

15. Podľa § 57 CMP o nároku na náhradu trov, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Účastníci konania v odvolacom konaní nežiadali priznať náhradu trov konania podľa § 55 CMP. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Vo veci ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, ktorý stanovuje, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, pričom žiadne ustanovenie upravujúce nárok na náhradu trov konania podľa CMP na danú vec nedopadá.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).